

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): atsúrtziki
Arrieta: jórai, *atsúrtziki
Bakio: jórai
Bermeo: atsúr, *atsúrtziki
Berriz: xórai
Bolibar: atsúrkulé, atsúrxórai
Busturia: atsúrtsu
Dima: káko (?)
Elantxobe: atsúrtziki
Elorrio: xórai, *atsúrtziki
Errigoiti: lajátsur, jórai, *atsúrtziki
Etxebarri: kakoátsur, *atsúrtziker, *jórai
Etxebarria: atsúrkulé, *xórai
Gamiz-Fika: jórai
Getxo: atsúrtsu, atsúrkako, *atsúrtziki
Gizaburuaga: atsúrkula, xóraitziki
Ibarruri (Muxika): atsúrtsu, xóraizze
Kortezubi: atsúrtsu, *xórai (?), *atsúrkula
Larrabetzu: jórai, atsúrtziki
Laukiz: atsúr, *atsúrtziker
Leioa: jórai, ořtúko atsúr, kakoátsur
Lekeitio: atsúrkula, atsúrtziki
Lemoa: atsúrtziker, jóra:tṣur
Lemoiz: jórei
Mañaria: jóraizza, atsúrtziki
Mendata: xórai, *atsúrtziki
Mungia: atsúrtzikér
Ondarroa: xořátsur
Orozko: jórai, *atsúrtziki
Otxandio: ořtuátsur, *atsúrtziki
Sondika: jórai, atsúrtziker, kakoátsur
Zaratamo: kako átsur, jórai, káko
Zeanuri: jórai, *ořtuátsur, *atsúrtziki
Zeberio: jórai, *atsúrtziki
Zollo (Arrankudiaga): jórai, kakílo
Zornotza: atsúrtziki, xořáitziki

Araba

Aramaio: xórai, atsúrtziki

Gipuzkoa

Aia: xořáj
Amezketa: xořáj, atsúrtziki
Andoain: xořáj
Araotz (Oñati): xořáatṣur
Arrasate: ořtuátsur, xořátsur

Arroa (Zestoa): xořáj, *atsúrtziki

Asteasu: xořáj
Ataun: atsúrtziki, *xořaaatsúr
Azkoitia: xořátsur, *atsúrtziki
Azpeitia: xořáj, *atsúrtziki
Beasain: xórai
Beizama: atsúrtziki
Bergara: xórai
Deba: atsúrtziki, *xořáj
Donostia: xórai
Eibar: xórai
Elduain: xórai
Elgoibar: atsúrtzify, *xořáj
Errezil: xořáj
Ezkio-Itsaso: xořáj, atsúrtziki
Getaria: xořátsur, *atsúrtziki
Hernani: tṣořj
Hondarribia: xořáj, ařtsúrtikiddá (mark.)
Ikaztegieta: xořáj, *atsúrtziki
Lasarte-Oria: xořáj, *atsúrtziki
Legazpi: xořáj
Leintz Gatzaga: xórai
Mendaro: xórai, atsúrtziki
Oiartzun: xořáj
Oñati: xořáj
Orexo: xórai
Orio: xořáj, *atsúrtziki
Pasaia: ařtsúrtziki, ařtsúrtikidi
Tolosa: xořáj
Urretxu: atsúrtziki
Zegama: xořáj, atsúrtziki

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Abaurrea Alta:
 ařtúrkoo_a (mark.)
Alkotz: ařsúrkooák (mark.),
 atsúrkooák (mark.)
Aniz: jórai
Arbizu: bíořtséko
Beruete: ářtúrkoo
Donamaria: jórai
Dorrao / Torrano: tṣořej
Erratzu: jórai
Etxalar: jórai
Etxaleku: ářtúrkoo_á (mark.)
Etxarri (Larraun): ářtúrkoo
Eugi: ářpo
Ezkurra: ddořařtsúr

Gaintza: xořáj, biřtsekó

Goizueta: ařtúrkoo
Igoa: ářtúrkoo
Jaurrieta: ařtúrkoo
Leitza: ddōřáj
Lekaroz: jórai
Luzaise / Valcarlos: jórai
Mezkritz: ařtúrkoo (mark.)
Oderitz: ářtúrkoo
Suarbe: ařtúrkoo
Sunbillal: ařtsúruřkíā, ařtsúrtikí
Urdiain: xořáj
Zilbeti: ařtsúrtipie (mark.)
Zugarramurdi: ddořáj

Lapurdi

Ahetze: ařtsúrtikí, βaátsařntsúR, *jоRáj
Arrangoitze: ařtsúR, *ařntsúRttík
Azkaine: *jоRáj
Bardoze: jórai
Beskoitz: ařtsuReřtí, ařtsúrpíkot
Donibane Lohizune: ddořájttikíja (mark.)
Hazparne: ddořájtipí
Hendaia: baátsařntsúR
Itxasue: jóRáj
Makea: píkotin, *jоRáj
Mugerre: jórařtsur
Sara: jóraantsúR
Senpere: jóRáira
Urketa: jóRáj, hářtsuřtípia (?)
Uztaritze: pikóřfařntsúR

Nafarroa Beherea

Aldude:
Arboti: jórai
Armendaritze: jórai
Arnegi: jórai
Arrueta: jóRaj, jóRáy
Baigorri: joRai
Bastida: joRáj
Behorlegi: jórai
Bidarrai: jórai
Ezterenzubi: jórai
Gamarte: jórai
Garrüze: joRajá
Irisarri:
Izturitze: jórai
Jutsi: jórai

Landibarre: jórai
Larzabale: jórai

Uharte Garazi: jórai

Zuberoa

Altzai: zořáj
Altzürükü: zořaj
Barkoxe: zořáj
Domintxaine: zořája (mark.)
Eskiula: zořáj
Larraine: zořáj
Montori: zořáj
Pagola: jórai
Santa Grazi: zořája (mark.)
Sohüta: zořáj
Urdiñarbe: bihóřtseko
Ürrüstoi: zořáj

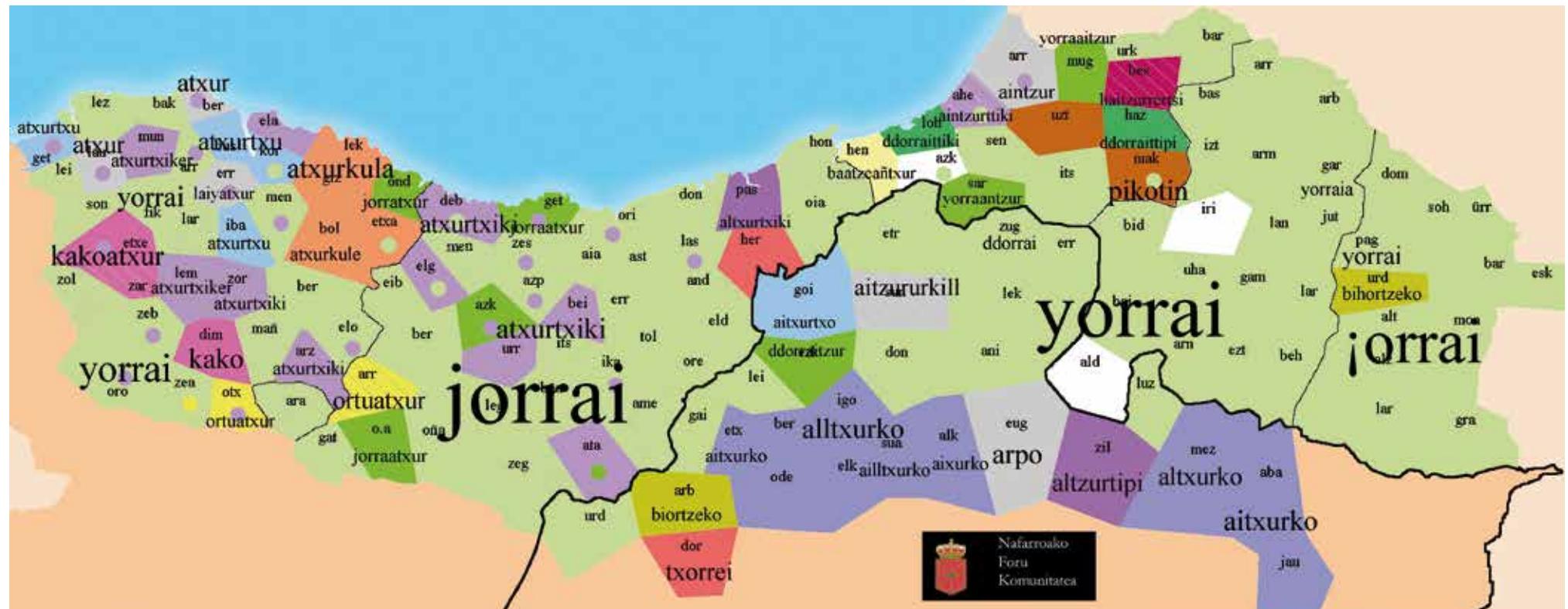
Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Etxebarri (B): *jórai
Kortezubi (B): *atsúrkula
Leioa (B): kakoátsur
Sondika (B): kakoátsur
Zeanuri (B): *atsúrtziki



1655. Mapa: azadilla / sarclette / weeder

GALDERA: 40300 ALG: 313, 303, 312?; ALEANR: I, *99



jorrai(a)
yorraitzur
jorraitziki
aitxurtxo
aitxurko
atxurtxiki
altxurtxiki
atxurkula
kako(atxur)
baatzaintzur
ortuatxur
haitzurersti
pikotxaaintzur
biortzeko
txorreai
bestelakoak

- Lurrazalean izaten diren belar txarrak kentzeko erabiltzen den tresnaren izena galduen da.
- Zenbait herrian, batetik kakoa eta bestetik aitzurra duela jaso da; beste zenbaitetan, txikia dela eta aitzurra bakarrik duela; eta, azkenik, beste batzuetan, kakoak bakarrik dituela puntan. Zaratomon, esaterako, hirurak jaso dira. "Kakoátxur" delakoak alde batean kakoa du eta bestean aitzurra; "yorrái", bigarren erantzunari dagokiona, txikia da eta puntan aitzurra baino ez du; hirugarren erantzuna, "káko", kakoak baino ez dituena da.
- Arriean "yorrái" jaso da eta kako txikiduna nahiz kakorik gabea izendatzeko erabiltzen da.
- Erratzun bi hortz dituena "yorräie" da; baita horzgabea ere.

- Laukiz:** Kako deko alderdi baten da besten, atxurre. "Atxurre" esate otzu guk orrerri.
- Lemoa:** Ortuetan ibilten san atxír txikerra. Batzu'taus bákarrak; beste batzuk bikotxak, bea bieri esáten yake "atxurtikerra".
- Zegama:** Landára sártzen da... Kírten motxékoá. Gerríe géio makúrtu bear do orrékiñ ["jorrái"az].
- Ezkio-Itsaso:** Ta létxugea aldáu ta ittekó dá ttikí bát "jorráié". Jorráié landárea sartzekó, létxugeá ta óla sártzeko bakárrik. "Axtúrtikie" da "jorräie" re, bañó... .
- Pasaia:** Porru-jorra o tipul-jorrako altxurtxikiyak... landare tartin ta ibiltzeko.
- Ezkurra:** Ez, yorraitzurrek eztu ortzik.
- Baigorri:** Oiha yorratzen zen ["yorrái"az].
- Irisarri:** Eztakit zer diin izena, leéno maastian aitzurrean horiekin artzen zien.
- Landibarre:** Aitzur ttipiño batzu... osoik, bena hersio aitzurra bezala ["yorrái"az].
- Larzabale:** Lehen, ogiak iten gintzin jorraiekin, martxoan, hori belharain muzteko, ezpitzen oai bezala phozoinik emaiteko. Atsaldetan, bizpahiru emazte, bagant eta. Ni enuzu biziki ari izan. Ardura emaztea zuzun yoaiten eta gizonez ihesi ba.
- Pagola:** Karrakatu [lurrazalean], ["yorrái"az].